

STEVAN SREMAC
SZERB MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
Zenta
www.stevansremac.org.rs

Szerbia, 24400 Zenta, Stevan Sremac utca 4.
Telefonszám és telefax: (+38124) (024) 817-055, Mobiltelefon: (062) 1-290-285
Adóazonosító szám: 109865453, Kincstári folyószámla: 840-1207664-86
E-mail: sremac1855@gmail.com

**A Stevan Sremac Szerb Művelődési Központ
2022. évi munkaprogramja**

A Stevan Sremac Szerb Művelődési Központ az elmúlt tizenöt évben Zenta és a Tisza mente művelődési életének jelentős tényezőjévé vált, a szerb kultúra hordozójaként szervezte az irodalmi esteket, könyvbemutatókat, történelmi előadásokat, valamint a néptáncsoport és a vegyeskar munkáját, a Miroslav Antić Kamaraszínház fellépéseit. A 2022-es esztendőben ezekre az értékekre továbbra is fokozottan hangsúlyt kell fektetnünk.

A Szerb Művelődési Központ továbbra is helyet ad a térségben működő szerb művelődési intézményeknek, valamint a szerb művelődési élet minden jelentős tényezőjének alkalmat ad a közös fellépésre (mint amilyen a Jovan Muškatirović Művelődéstörténeti Társaság vagy a Szerb háborúk 1912-1920-as Veteránjai Leszármazottjainak Szövetsége), ezzel is növelve Zenta lakosságának művelődési és oktatási lehetőségeit.

Szerb Művelődési Központunk csatlakozott a „Venac liparskih gradova” szerveződéshez, ami ezidáig sajnos nem hozta meg a kellő eredményt, de fokozottabb együttműködéssel ezen településekkel reméljük, hogy sikert érünk majd el. A SZMK bemutatkozhat ezen keresztül Požarevacon, Kragujevacon és Belgrádban.

A Szerb Művelődési Központ kiválóan működik együtt a község művelődési intézményeivel és kulturális egyesületeikkel, amelyek a tevékenységüket magyar nyelven folytatják, amit bizonyítanak a közös fellépések. Különös figyelmet érdemel az Ispiláng és Pillikék Gyermekek Néptáncgyűjtéseivel, valamint a Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központtal való együttműködésünk.

A SZMK tevékenységére külön eszközöket biztosítunk adományokból, elérhetővé téve azokat a sikereket, amelyeket a Zentán kívüli rendezvényeken értünk el. Jelentősek még a helyi, tartományi és köztársasági szintű pályázatok, amelyek ugyancsak lehetőséget biztosítottak programjainkhoz.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

1. A SZMK szerepkörének erősítése

A munkával töltött évek jelentős tekintélyt adtak a SZMK-nak, így tovább folytatjuk városunk bemutatását a zentai Idegenforgalmi Szervezettel együttműködve, ami azt eredményezte, hogy növekedett a kiállításunkra látogatók száma.

Az eddigi jó együttműködést tovább szeretnénk fejleszteni az Idegenforgalmi Szervezettel a turistacsoportok városnéző túráinak szervezésében, illetve a szervezet rendezvényein való jelenléttel a SZMK részvételével (mint a Tiszavirág Fesztivál és az I love Zenta Fesztivál).

A szerbiai könyvtárakkal szándékunkban áll folytatni városunk bemutatását kiadványainkon keresztül, a Zentán kívüli iskolákat pedig felkérjük, hogy szervezett formában küldjék

tanulóikat állandó kiállításunk megtekintésére. Folytatjuk sikeres együttműködésünket a SZPE Jótékonyág nevű turisztikai ügynökséggel, valamint az újvidéki, belgrádi és ópazovai idegenforgalmi szervezetekkel és Belgrád Rakovica községének civil szervezetével.

Terveink között szerepel szorosabbra fűzni kapcsolatainkat Niš városával. Az előző évek visszafogottsága után szeretnénk elérni a művelődési tartalmak fokozottabb cseréjét, kapcsolatba lépni a niši múzeummal, hogy létrehozzunk egy olyan kiállítást, amely Sremac személyes tárgyait mutatná be a szülőházában. A SZMK bemutatkozása lenne a legjobb alkalom a kapcsolatok felvételére Niš és környékének művelődési intézményeivel. Niš városa továbbra is a SZMK népszerűsítését segíti Szerbiának abban a régiójában.

Emellett ápoljuk azokat a jó kapcsolatokat, amelyek a SZMK számára a személyes jó viszonyon túli értékekről is szólnak, mint amilyen az irodalmár és akadémikus Matija Bećković, az akadémikus Miro Vuksanović, dr. Dragan Stanić, Tanja Kragujević, Milan Belegišanin, az akadémikus Goran Petrović, dr. Milan Micić, Milisav Savić, Aleksandar Gatalić, Dragan Velikić, Ivana Dimić, Mihajlo Pantić egyetemi tanárral, Dušan Ivanić, Milivoj Nenin, Goran Maksimović, Slavko Gordić, Goran Vasinnal, Nenad Ninković, Slobodan Vladušić, Radoslav Eraković, az archeológus mgr. Marko Aleksić és mgr. Goran Ilić fenntartott jó kapcsolat.

Különösen fontos a Szerb Maticával fennálló közvetlen kapcsolat, annak könyvtárával, mivel az egy különösen kiemelkedő intézménye a szerb kultúrának. A 2015-ben felvett kapcsolatot 2021-ben tovább bővítettük együttműködési nyilatkozat aláírásával. A 2022-es évben tovább fokozzuk a Szerb Maticával való együttműködést.

Nagyon fontos számunkra történelmi előadássorozatunk megszervezése, amelyet nagy érdeklődés övezett a fontos történelmi események ismertetése kapcsán.

A történelmi előadásokat bővítenünk kell a nevezetes, tekintélyes és jótékonykodásaikról ismertté vált zentaiak bemutatásával. Ezen sorozat részét képezi majd többek közt a Joca Vujić, Trivuna Vlašić, Đene Branovački, Filip Đorđević, és mások bemutatását szolgáló estek megszervezése.

Említettük már, hogy 2015-ben a SZMK csatlakozott a „Venac liparskih gradova” szerveződéshez, amellyel 2012-ben komoly terveink vannak. Ez egy együttműködés mindazon városok között, amely városokban élt és tartózkodott Đura Jakšić. Ennek keretében be szeretnénk mutatkozni Požarevacon a Művelődési Központban, Kragujevacon, ugyancsak a Művelődési Központban, valamint Belgrádban, Đura Jakšić házában.

Újra felvettük a kapcsolatot a beodari Bánáti Művelődési Központtal, Szerbia egyetlen magánkézben lévő művelődési központjával.

A SZMK terveiben szerepel, hogy helyiségeit kibővíti a Stevan Sremac utca 4-es szám alatti épület megvásárlásával, amely a központ helyiségeinek folytatásában található. A vásárlást követően el kell készíteni a tervdokumentációt a kiállítási rész, valamint az udvari nyári színpad kivitelezésére.

Mivel előregedett a számítógépes rendszerünk, ezért új számítógép vásárlását tervezzük, amellyel gördülékenyebbé válna az iroda adminisztrációs munkája.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

2. Kiadói tevékenység

Tervbe vettük Zenta monográfiájának szerb nyelven való kiadását, mivel ilyen jellegű alkotás még hiányzik szerb nyelven, nagy jelentőséggel bírna ennek az alpműnek a kiadása Zenta község számára. A monográfiai munkálatok 2021-ben kezdődtek el. Négy-öt kézirat elkészült,

az ötödiket követően folyamatban van a recenzio, a lektorálás és korrektúra, majd a tördelés és a kiadás, olyan példányszámban, amely megfelel a jelenlegi anyagi lehetőségeknek.

3. A SZMK védőszentjének ünnepe (slava)

Az alapítvány védőszentjének ünnepét a kezdetektől sikerrel ünnepeltük meg, ezért a SZMK a továbbiakban is megrendezi ezt az eseményt. Az alkalmi műsor a pénzügyi lehetőségek függvényében fog alakulni.

A központ védőszentjének ünnepe augusztus 28-án lesz, amely magába foglalja a következőket:

- irodalmi est vagy történelmi előadás,
- énekcsoport vagy néptáncgyűttes, esetleg kamarakórus, kisebb színházi előadás (monodrám, két fős darab vagy színpadi jelenet) bemutatása alkalomhoz illő tartalommal, vagy egy egész estés fellépése valamely művelődési egyesületnek,
- az ünnepi kalács megszelése és megszentelése a SZMK helyiségeiben.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

4. Néptáncscsoport

A Stevan Sremac Szerb Művelődési Központ néptáncscsoportja a 2022-es évben ott szeretné folytatni a munkáját, ahol abbahagyta a COVID-19 járvány miatt, azaz, az eredményes munkát folytatva szeretné pótolni az elvesztegetett időt. Reméljük, a fejlődéshez lesz kellő elhivatottságunk és akaratunk. Nagyobb rendezvényeink, amelyek immár hagyományos jelleget öltöttek, a következők:

- a januári szenteste kóringyálóinak fellépése,
- a csoport júniusi hagyományos fellépése,
- az októberi gyermek néptáncfesztivál.

Az egyéb hazai és nemzetközi rendezvények és fesztiválok közül csupán a legjelentősebbeket soroljuk fel:

- májusban rendezik a néptáncfesztivált Bjeljinában a „Pletenica” ME szervezésében,
- részt veszünk a valjevói „Zlatni opanak” fesztiválon,
- a 61. újvidéki Zmaj játékokon úgyszintén részt veszünk,
- jelen leszünk az újvidéki „Mali jesmo al’ igrati znamo” gyermek néptáncfesztiválon,
- részt veszünk a Žabare-i „Pesma i igra moga kraja” fesztiválon,
- a szabadkai „Svome rodu i potomstvu” fesztiválon,
- valamint a szabadkai „Pesmom kroz igru” fesztiválon,
- a Vrnjačka Banja-i „Dživdžan fest”-en is részt veszünk,
- illetve a Maglič-i „Bela vilo na tebe mi krivo” fesztiválon.

A fesztiválokra való részvétel legnagyobb anyagi kiadása az útiköltség, némely esetben viszont a benevezési díjat is kell fizetni résztvevőnként.

Csak a legjelentősebb rendezvényeket soroltuk fel, de hozzá kell tennünk, hogy számos helyi jellegű rendezvényen is fellépünk, amelyeket a helyi intézmények és szervezetek szerveznek.

Nyitottak vagyunk az együttműködés minden formájára, szívesen teszünk eleget hazai és külföldi meghívásoknak egyaránt.

Az elkövetkező időszakra is tervezzük, hogy művészeti vezetőinknek szakmai továbbképzést biztosítunk, szakmai szemináriumra küldjük, ahol a gyermek- és felnőtt táncokat, illetve azoknak módszertanát és pszichológiai hátterét bővítheti.

Zenekarunk továbbra is úgy működik, hogy mindössze két kísérőnk van. Szükség esetén fellépéseken vagy fesztiválokon kisegítenek bennünket olyan népzeneészek, akik nem állandó tagjaink. Mivel a zenészek nem tudnak mindegyik rendezvényen jelen lenni, azt tervezzük, hogy a meglévő koreográfiák zenéjét felvesszük stúdióban, hogy minőségi felvétel legyen mind a hat hangszerről. Ebben az esetben fellépéseinket felvétel segítségével bonyolíthatnánk le, ami egyben a zenekar utaztatása tekintetében is magtakarítást jelentene. Zenei kísérőink a próbafolyamatban vennének részt, amit egyébként nehéz elképzelni közvetlen zenei jelenlét nélkül, főleg az új koreográfiák esetében. Terveink szerint tovább bővítjük az együttműködést a zentai Alapfokú Zeneiskolával és annak tanáraival.

Terveink között szerepel a néptánc népszerűsítése, főleg a fiúk körében. Velük kiegészülve még gazdagabbá válna a csoport repertoárja.

A „Delam“ női énekcsoporthoz a valjevói „Zlatni opanak” fesztiválon szeretne indulni. Azon igyekeznek, hogy növeljék a kar létszámát és kiegészítsék repertoárjukat igazi népdalokkal.

Népviselőink, amelyet évente kellene megújítani, igyekszünk javításokat végezni rajta, amennyire az lehetséges, ami pedig nem javítható, azt újra kell cserélnünk.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

5. Vegyes kamarakórus

A kamarakórus éves terve mindenekelőtt a munka folytatásáról szól, a külső és a belső zenei hallás fejlesztéséről, ami az elmúlt időszak hiányosságainak továbblépését jelentené, kiemelt figyelemmel a zeneműveken belüli művészi részletek begyakorlására.

A 2022-es év fő feladata a repertoár bővítése, ami a Szerb Művelődési Központ alapszabálya szerint előírt feladat.

Célunk folytatni a munkát a zeneművek tudatos memorizálása és tolmácsolása terén, tudatosan fejleszteni a hangképzést, kialakítani magunkban az igényt az alapos gyakorlásra, elmélyíteni az ének szépsége iránti érzékenységünket, tökéletesíteni az előadói orgánumot, emellett bővíteni zenei tudásunkat, fantáziánkat és művészi előadásunk esztétikai értékét.

Tervezett fellépéseink:

- fellépés a Szent Száva-napi rendezvényen,
- fellépés Petrőcön,
- a zentai Alapfokú Zeneiskolában részt venni a Juniku Ildikó tanárnő tiszteletére rendezett emlékkoncerten,
- fellépés a városnapi ünnepségen.

Az éves koncertprogramunk:

1. Vujić Aleksandar: Spasi Hriste Bože i pomiluj – két szólamban,
2. Nebo je tako vedro – örökzöld dal két szólamban,
3. Ti si rajski cvet – örökzöld dal két szólamban,
4. Ja ljubim Milu – örökzöld dal két szólamban,
5. Svi mi kažu – örökzöld dal egy szólamban,
6. Benc Arsenović Gabriella: Mirna pesma – két szólamban, zongora kísérettel,
7. Benc Arsenović Gabriella: Neverovatna pesma – egy szólamban, zongora kísérettel,
8. Na te mislim – örökzöld dal, egy szólamban, zongora kísérettel,
9. Bolujem ja – örökzöld dal, egy szólamban, zongora kísérettel,

10. Jutros mi je ruža procvetala – népdal, egy szólamban, zongora kísérettel,
11. Ivan Švager: Veče za snove – két szólamban,
12. Mozart: Ave verum – két szólamban, zongora kísérettel,
13. Biljana platno beleše – macedón népdal, két szólamban, zongora kísérettel,
14. Aidi nani – román népdal, két szólamban, zongora kísérettel,
15. 67-es úton – magyar dal, egy szólamban, zongora kísérettel,
16. Tancuj, tancuj – szlovák népdal, egy szólamban,
17. Mokranjac: Rosa plete ruse kose – részlet a 9. rukovet-ből, egy szólamban,
18. Mokranjac: Cveće cafnalo – részlet a 12. rukovet-ből, két szólamban,
19. Moszkva menti esték – orosz dal, két szólamban,
20. Đorđe Balašević: Život je more – két szólamban, zongora kísérettel,
21. Đorđe Balašević: Lepa protina kći – két szólamban, zongora kísérettel,
22. Đorđe Balašević: Neki novi klinci – két szólamban, zongora kísérettel,
23. Zona dala – a Zona Zamfirova című filmből, egy szólamban, zongora kísérettel,
24. Puče puška – népdal, egy szólamban, zongora kísérettel.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

6. Miroslav Antić Kamara Társulat

A Miroslav Antić Kamara Társulat az idén három bemutatót tervez a Művelődési Házban: egy gyermek-, egy ifjúsági- és egy felnőtt előadást. A darabok kiválasztása a későbbiekben történik meg.

Tervben vannak vendéjátékok a baráti színtársulatoknál, mint amilyenek a jagodinai, ubi, cservenkai, Petrovac na Malvi-i, požarevac, belgrádi és újvidéki színtársulatok, emellett színházi seregszemléken is részt veszünk több városban. A környező településeken is vannak vendégszerepléseink, így Csókán, Törökkanizsán, Magyarkanizsán, Adán, Topolyán stb. Minden újabb bemutatóval ezek a színtársulatok vendégszereplést terveznek Zentára önálló vagy fesztiválműsor keretében.

Terveink között szerepel a X. Jovan Đorđević Színházi Napok megszervezése, amelyen öt színtársulat mutatkozna be öt nap alatt. Október közepére szeretnénk megszervezni ezt a fesztivált.

A hagyományos Szent Száva-napi díszülést is tervbe vettük, amelyre a tudományos élet díszvendégeit várjuk, a Művelődési Központ kórusa, táncosai és a társulat tagsága adja a műsort.

Igyekszünk minden meghívásnak eleget tenni, itthon és külföldön, a lehetőségeinkhez mérten.

A felsorolt vendégszereplések és fesztiválok való részvétel legjelentősebb kiadása az útiköltség, de vannak seregszemlék, ahol benevezési díjat is kell fizetni résztvevőnként. Nagy kiadás az új darabok kapcsán a díszletek előállítása. A jelmezeket javítjuk, és csak a legszükségesebbeket cseréljük le újra.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel

7. Sremac-napok

A már hagyományos Sremac-napokat az író és akadémikus tiszteletére, mint az év fő eseményét, november 18-ára és 19-ére tervezzük.

November 19-én elmaradhatatlan a Sremac-napok ünnepi ülése, amelyet a szerb irodalom ezen nagyságának szentelünk, amelyen minden alkalommal Stevan Sremac munkásságáról értekezik valamely tekintélyes szakember, irodalmár, egyetemi tanár, abból a célból, hogy irodalmi munkásságát egy újabb szemszögből világítsa meg. Az ünnepi ülés záró részében minden évben vendégszerepel egy országos hírű hivatásos színtársult.

A Sremac-napok keretében az idén november 18-án irodalmi estet tervezünk vagy történelmi előadást.

Immár hagyomány, hogy a Stevan Sremac Általános Iskola diákjaival is találkozunk. Az idén, 2022-ben szeretnénk ezt az eseményt november 18-án tartani lehetőleg olyan író jelenlétében, aki gyermekirodalmmal foglalkozik, amelynek igen nagy sikere volt az előző években. A diákok aktívan vettek részt a programban és a műhelymunkákban, amelyek Stevan Sremacról szóltak, illetve a gyermekirodalomról általában. A nagy érdeklődésre való tekintettel tágasabb teremben fogjuk megrendezni Zentán.

A Sremac-napok keretében most először vettük tervbe, hogy gyermekek számára irodalmi pályázatot írunk ki Sremacról és műveiről, amely pályázaton ajándékokat, jutalmakat és dicsérő okleveleket osztunk majd ki.

Amennyiben a feltételek megengedik, szeretnénk Zenta monográfiáját is bemutatni a rendezvény keretein belül.

A Sremac-napok történéseinek terve, november 18. és 19.:

- műhelymunka általános iskolásokkal, amelynek tematikája Stevan Sremac;
- irodalmi gyermek-pályázat;
- irodalmi vagy történelmi est,
- ünnepi díszülés,
- valamely hivatásos színház előadása,
- Zenta monográfiájának bemutatója.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírusfertőzés megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

8. Egyéb tevékenységek

Mivel az irodalmi estek, a könyvbemutatók, a történelmi előadások, a film- és zenés estek immár hagyománnyá és ismertető jegyünké váltak, aminek köszönhetően a Szerb Művelődési Központ rendezvényeinek kialakult az állandó közönsége, akik követik a rendezvényeinket, emiatt 2022-ben még rendszeresebben kell a már megszokott időpontokban, péntekenként 19.00 órától megrendeznünk ezeket az esteket. A rendezvényeket a fiatalok igényéhez kell igazítani és szerepeltetni őket, illetve a fiatal alkotókat kell megszólítani, hogy ismertessék tevékenységi területeiket.

Hagyománya van annak, hogy a szerb pravoszláv egyházközség által szervezett Vid-napi műsorban részt veszünk, fellép kórusunk és néptáncsoportunk. Idén is fontos helyen szerepel ez a bemutatkozás munkatervünkben.

Úgy véljük, intézményünknek nagyobb teret kellene kapnia a városnapi rendezvénysorozatban, az irodalmi estek és a kórustest mellett a gyermek néptáncsoportnak is be kellene mutatkoznia.

A SZMK lesz az idei évtől az egyik szervezője a Fasizmus II. világháborús áldozatainak emléknapjának, amely keretében megszervezzük a kivégzett szerb, roma, zsidó és magyar antifasiszták kivégzésének Tisza-parti helyszínén a megemlékezést. Ezt követően történelmi estet tart Ristić Dejan a Népirtások Múzeumának igazgatója.

Az idén is megszervezi a SZMK a hagyományos örökzöld dallamokból álló ajándékkoncertjét március 8-a alkalmából.

Ha a járványhelyzet megengedi, akkor a SZMK az orosz kultúra napja alkalmából oroszországi vendégeket vár, amennyiben lehetőségük lesz Szerbiába beutazni.

Tevékenységi tervünk a következő:

- kis kóringyálók,
- Szent Száva-napi bál
- Szent Száva-díszülés,
- könyvbemutatók,
- hagyományos március 8-ai koncert,
- a kórus hagyományos nagykoncertje,
- a néptáncsoport évi bemutatója,
- Miroslav Antić KT bemutatója,
- Jovan Đorđević színházi napok,
- az orosz kultúra napjai,
- Vid-napi megemlékezés a templomban,
- történelmi előadások,
- a SZMK védőszentjének ünnepe (slava),
- irodalmi est a városnapi rendezvénysorozat keretében,
- gyermek néptáncfesztivál,
- Sremac-napok,
- a szláv írásbeliség napjának ünnepe,
- Zentai tambura est.

A Stevan Sremac emlékszoba állandó kiállítását szeretnénk bővíteni azon intézményekkel való együttműködés keretében, amelyek gyűjteményében számunkra értéket képviselő relikvia, emléktárgy található, amellyel a SZMK tárlatát lehetne gazdagítani.

A felsorolt programok a SZMK pénzügyi lehetőségeinek megvalósulásának függvényében lesznek megtartva a résztvevők lehetőségeihez igazodva.

Tevékenységünket minden téren összhangban folytatjuk a Szerb Kormány COVID-19 vírushelyzet megelőzését célzó járványügyi intézkedéseivel.

9. A programok pénzelése

A 2022-es évre tervezett aktivitások pénzelését a 2022-es költségvetésből fedezzük, ahol ezek a programok fel vannak tüntetve.

A programok, mint például a kiadói tevékenység, főként adományokból kerül kivitelezésre, valamint tartományi pályázatokból, ami azt jelenti, hogy részt veszünk a Tartományi Művelődési Titkárság pályázatán, amely a művelődés terén társfinanszírozást lát elő, valamint intézményünk pályázik felszerelésekre is, ahol céleszközökre számítunk.

Ugyancsak részt veszünk a Szerb Köztársaság Kormánya által megjelentetett, a Művelődési Minisztérium által kiírt pályázaton is az ott meghatározott lehetőségekhez mért projektumokkal a központ irodafelújítása érdekében.

Szándékunkban áll egyéb pénzügyi forrásokat is felkutatni a 2022-es évben a SZMK céljaira, amely területen leginkább városunk és környéke gazdaságának szereplőire számítunk.

Zentán, 2022. február 02-án

A Szerb Művelődési Központ igazgatója
Basarić Miroslav

